

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

“Ο ΝΥΦΙΚΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ,”

Η όρνια Πασχαλίνα. Οι δύο υπεφθίρητοι μνηστήρες. Ο Μωϊσής κι' ο Μάξιμος. Για ποιόν χτυπάει η καρδιά της νέας. Ο άρραβώνας. Η εξαφανίσις του Μάξιμου. Μία νέα συμφωνία. Ο Μωϊσής Ντυνέ έπεριμένει. Ο γυρισμός του Μάξιμου στη σπηλιά κ.τ.λ. κ.τ.λ.

“Εδώ και πολλά χρόνια, στο Μπαρζόνι, ζούσε μια όμορφη κοπέλλα, που την έλεγαν Πασχαλίνα. Ήταν δεκα όχτώ χρονών, ψηλή, λευκή κι' είχε το λογερό ανάστημα των κοριτσιών του τόπου της. Τά μαύρα μαλλιά της άστραφταν κάτω απ' το κίτρινο, μεταξωτό μαντίλι της, που τόδεσε στο κεφάλι της με πολλή φιλαρέσκεια, κι' όταν χαμογέλουσε, τα κορμάλινα χείλη της άφαιναν να φαίνονται μια σειρά κάτασφρον μαργαριτερένιοι δοντίους.

Η Πασχαλίνα ήταν ορφάρα και ζούσε μαζί με τον πατέρα της, ένα γέρο, σχεδόν αποβλακωμένο, που συνέηζε να απαντάει σ' ό,τι κι' άν τον ρωτούσαν, με 'Ισπανικές παροιμίες, άλλα που τον έλάτρευε κι' όλη την καρδιά της και τον έπειπιόταν σαν νάταν μικρό παιδί.

Η Πασχαλίνα είχε δύο γειτόνους, που την έζηρούσαν κι' οι δύο τους για γυναίκα. Ο ένας απ' αυτούς, ο Μωϊσής Ντυνέ, ένας γέρος κ' ασχημοκόρης, με μεγάλη περιουσία. Ο άλλος, ο Μάξιμος Σαράβ, ένας φτωχός κι' όρφανός νέος, δεν είχε τίποτ' άλλο από την καλή του καρδιά.

Η Πασχαλίνα αγαπούσε τον δεύτερο και δεν έδινε σημασία στον πρώτο. Ο Μάξιμος έζηρούσε στις ξένους ως οδηγός στα Παρισίγια, πραγματικά όμοια καταρηνόταν με το λαθρεμπόριο. Αυτό όμως δεν τον ζήμιωνε απέναντι της κόρης, γιατί τα νιάτα κρινουν πάντα με έπιείκεια.

Οι δύο νέοι, που εξακολούθησαν ν' αγαπιούνται τρυφερά, μια μέρα παρουσιάστηκαν στον πατέρα της Πασχαλίνας και του είπαν :

— Αγαπιώταστε και θέλουμε να αρθώσουμε...

Ο γέρος έξουήνεσε το κεφάλι του κι' απάντησε άγρια :

— Ποιό καλά! Ποιό καλά!...

Τό χαριτωμένο ζευγάρι γονάτισε τότε μπροστά του και δέχτηκε την εύλογία του. Από κείνη τη στιγμή ήταν άραβωνιασμένοι...

Έκείνη τη βραδιά ο Μάξιμος έφροδιτο να φύγει για κάποια δουλειά, κι' η νέα τον συνόδευε ως το βράχο της ακροθαλασσίας, όπου έπιανε πολλή όρα μαζί του κουνουβιόζοντας.

Όταν η κοπέλλα κίνησε, κατό το σφοδρότητα, για τό σπίτι της, με την καρδιά της γεμάτη από εύτυχια, αντίκωψε στο δρόμο τον γείτονα της, τον Μωϊσή Ντυνέ, που, ξόνοντας τη μήτη του, όποις πάντα, της είπε :

— Πασχαλίνα, έγω μια καλή περιουσία. Στο σπίτι μου θα ζήσεις άγοντικά...

— Σε έστηρα, γι' Μωϊσή, του απάντησε αυτή, άλλ' απόψε άραβωνιάστηκα με τον Μάξιμο.

Κι' ο Μωϊσής άποιαζιωνήθηκε, μονημορφίζοντας :

— Δεν περιόζει! Δεν περιόζει!...

“Υστερ' από λίγες μέρες, κάποιος έμπορος ανέθεσε στο Μάξιμο να μεταφέρει όλοκληρο φορτίο λαθρεμπορίων από την 'Ισπανική στη Γαλιζία αυτή. Ο νέος έδέχτηκε πρόθυμα, γιατί θα κέρδιζε άρκετά, και τη νύχτα που θαφευγε, πήγε να άποιαζοτηρήσει την άραβωνιαστικά του.

—“Υστερ' από όχτώ μέρες θάμαι δώ! της είπε, καθώς τη φίλούσε στά χείλη.

***

Η όχτώ μέρες πέρασαν και μαζί κι' αυτές ένας, δύο, τρεις μήνες, χωρίς η νέα να λάβει στό μεταξή καμιά είδηση από τον άραβωνιαστικό της. “Όσο περνούσε ο καιρός, τόσο περισσότερο άνησυχούσε κι' έλλαιε άπαρηγόρητα απ' τό πρωί ως τό βράδι.

Μόλις τελείωσε τό καθήμερο γάμφο της, έβγαυε στο βράχο της άραβωνιάς και στεκόταν εκεί όρες όλόκληρες, με τα μάτια βυθισμένα προς την απέναντι άκρη. “Α, άν ήταν μόνη της και δεν είχε τον πατέρα της, πώς θα περνούσε αυτά τα ψηλά βουνά, που την έχωριζαν απ' τον αγαπημένο της, για να τον βοη γοήγορα....

Μία μέρα, έξαφνα, διαδόθηκε πως ο Μάξιμος σκοτώθηκε από με-

ρικούς τελονομήτατες, κι' από τότε πέρασε ένας χρόνος, χωρίς να τον δει κανένας.

“Αλλά η δυστυχία έρχοντα όλες μαζί.

Μία νύχτα η φτωχική καλέρα της Πασχαλίνας κόρη, χωρίς να μάθουν ποτέ ποιος είχε βάλει τη φωτιά, Κ' έτσι η δυστυχισμένη κόρη, με τον πατέρα της, βοήθιζαν στους λέντε δρόμους....

“Υστερ' απ' την άποροδόχη αυτή καταστομή, η Πασχαλίνα πήγαινε και δουλέυε σε ξένα σπίτια, για να ζήσει. Ο γέρος της καθόταν μόνος του σε μία άσρη, λυώνοντας απ' τη στενοχώρια του.

Είχαν περάσει πια δύο χρόνια απ' τον καιρό που έξαφανίστηκε ο άραβωνιαστικός της. Ο Μωϊσής Ντυνέ, που η δουλειές του πηγαίναν, όποις πάντα, καλά, λυτήθηκε τα δύο δυστυχισμένα πλάσματα κι' άποιασισε για τα βοήθησε. Παρουσιάστηκε λοιπόν μια μέρα στην κόρη και της είπε :

— Ο Μάξιμος γάθηκε και με τό ζάμον τον περιμένεις. Έξ' άλλοτε έσύ κοπέλας έπεριβόλινα κι' με δυσκολία συνιερεις τον πατέρα σου. Λέθουν λοιπόν να γίνης γυναίκα μου....

“Η Πασχαλίνα δεν απάντησε. “Άρχισε να κλαίη και στό τέλοσ άηρσε τον Ντυνέ να φύγει γεμάτος έλπίδες.

“Ο Μωϊσής έφρεξ άμέσως ν' άντιώσει τον πατέρα της, για να του άνακοίνωση την έπιβόλη του.

Τον βρήκε στους άγρους για γυναιή άσκατα, μιλώντας μόνος του. “Ο Ντυνέ κίταζε ύποπτα γύρω του κι' έπειτα του είπε πως η κόρη του επιβόλινα ήταν να γίνη σύζυγος της Πασχαλίνας.

— Ποιό καλά! Ποιό καλά!... είπε ο γέρος.... “Ας γίνη όποις θέλεις....

“Ετσι άποιασίστηκε να γίνη ο γάμος....

***

Τρεις ημέρες πριν απ' τό γάμο, στις άρχές του φθινοπώρου, η όραία Πασχαλίνα πήγε να περπατήσει στην παραλία. Ένώ περπατούσε σε μικρή απόσταση από μια σπηλιά στους βράχους, άκουσε πίσω της μια φωνή :

— Πασχαλίνα! Πασχαλίνα!

Η κόρη άηρσε να τρέψη σαν τό φοβόλο. Γύρωσ, κίταζε και είδε παρόδ της τον Μάξιμο. Ρίχτηκε κατασπυρνημένη στην άγκαλιά του και φώναξε με λαχόρα :

— Μάξιμ!... Είσαι σό!...

Ναι, ήταν εκείνος, όμοιος, όποις πάντα, αλλά πολύ άχρόος κι' άδύνατος....

— Είπε αλήθεια, τη ρώτησε έκείνος, χαριτώσας την σιχιά στην άγκαλιά του, πως παντρεύσασα τό Μωϊσή;

— Ναι, Μάξιμ. Αναγκάστηκα να το δώσω τό λόγο μου, γιατί άλλωθός ο πατέρας μου δεν θάχε φρονί να φέρη... Γιατί γάθηκες, Μάξιμ, τί σου συνέβη;

— Μ' είχαν λίσσει ο 'Ισπανοί και με κλείσανε στη φυλακή. Μά κατόφθοσα να δρατερεύσω, και πιαρώ πια ν' δουλέψω.

— Και τί θα άγορίω, Μάξιμ, άν σε πείσωσε πάλι;

“Ο Μάξιμος, άντι να απάντηση, την έσφιξε δυνατά στην άγκαλιά του και της είπε :

—“Ω, αν μη μιλούμε πια γι' αυτό! Σ' άγαπώ....

Την έγκιωσε με φίλια και την έτάβηξε προς την κοντινή σπηλιά, όπου εκείνη άφείθηκε να οδηγηθή ψαχα, χωρίς να φέρη καμιά αντίσταση, βοθισμένη σε μια άνευρητή έκταση.

“Έξαφνα άποιασίστηκε απ' τα χέρια του με βία και της είπε :

— Μάξιμ! “Άφησε με να φύγω. Η όρα περνάει.... “Ακούω τό ροζόι να χτυπάει μεσωνίχι....

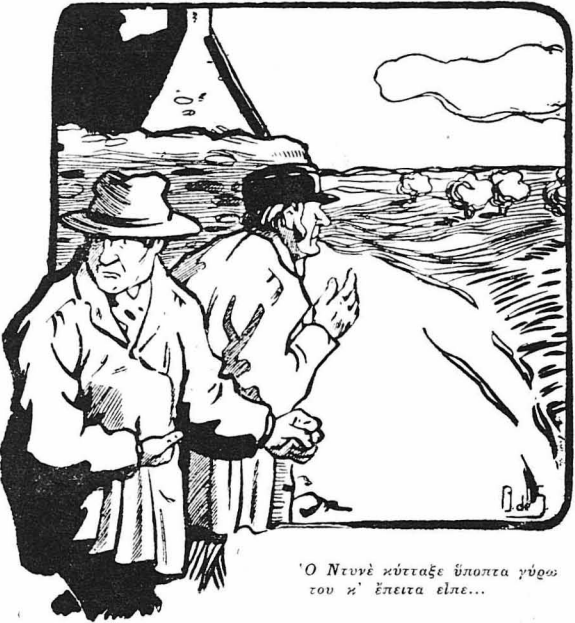
— Αυτό που άκούς, άγάτη μου, της είπε ο Μάξιμος, δεν είναι τό ροζόι, αλλά τό κτερούβημα των γλάφων....

“Υστερ' από λίγες στιγμές, η Πασχαλίνα του ξανάτε με άνευμονιασίο :

— Μάξιμ! Δες τη θάλασσα πως φουσκώνει κι' ανεβαίνει! “Αρχίζει η παλίρροια! Δεν φοβάσαι μ'ην πηγούμε;...

— Δεν είν' η θάλασσα που φουσκώνει, αλλά ο έρωτός μας, άποκρίθηκε ο νέος τρυφερά.

Σε λίγο εκείνη πρόδωσε με περισσότερη στενοχώρια :

“Ο Ντυνέ κίταζε ύποπτα γύρω του κι' έπειτα ειπε...

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ERNEST TISSOT

ΚΑΡΛΟ

Μιά Κυριακή, άνοιξα κατά λάθος το βιβλίο της προσευχής της 'Εβελίνας. Σε κάθε τον σειρά ένα όνομα ήταν γραμμένο με καλλιγραφικά γράμματα, το όνομα «Κάρλο».

Σε ηλικία δεκατέντε ετών, η 'Εβελίνα προσεβλήθη έξαφρα από κακοήθη πνευτό. Την είδα τότε μέσα στο σιδερένιο κρεβάτιάκι της, κατάλευκη, με τα βλέφαρά της βαρυσά, άδυνατη, χλωμή. 'Ο γιατρός είχε διατάξει να της δώσουν ζινίνη. Έκεινη την εποχή όμως δεν υπήρχαν δισκία ζινίνης, αλλά την έδωσαν χύμα. Έτσι, μόλις έπληρε την πρώτη δόση, η 'Εβελίνα καταλήφθη από άδηια και φρίκη. Γι' αυτό, όταν θέλησαν να της δώσουν τη δεύτερη δόση, άρνήθηκε με κάθε τρόπο να την πάρει. Τότε η αδελφή Μαρία της είπε :

— Παιδί μου, τι θα πη' ο Κάρλο ;
'Αμέσως η 'Εβελίνα, με τα μάτια φλογισμένα, με τα μάγουλα κατακόκκινα, με το λάρυγγα στεγνό, είπε :
— 'Ω! Μήπως τού είπατε πλνιτο ;
— Ναι, κόρη μου, της επάντησε η μοναχή, ο Κάρλο θέλει να πάρει το φάρμακό σου, γιατί άλλωςξ ειχε τό ξαναρθή παιά...

Μόλις άκουσε τα λόγια αυτά, η 'Εβελίνα πήρε τό φάρμακό της, χωρίς κανένα διαταγή.

Τά χρόνια περνούσαν και η 'Εβελίνα είχε γίνει παιά δεκαοχτώ χρόνων, μα πάντα τόν Κάρλο της σέλοχόζοταν. Μιά μέρα, η ήγον-μένη την έπληρε ιδιαιτέρως και της είπε πως δέν ήταν σωστό ν' αναφέρη αυτό τό άνοητό όνομα σε κάθε στιγμή. 'Από την ημέρα εκείνη, η 'Εβελίνα έγινε άκόμα πό θλιμμένη και δέν έσπούφερε ποτέ παιά τό όνομα τό Κάρλο. Μα έγώ καταλάβαινα, ότι έξακολούθησε να τόν σκέπτεται πάντοτε.

Την ίδια εκείνη έποχή, πριν άκόμη βγη άπ' τό μοναστήρι, οι γονείς της την επάντησαν μ' ένα νέο, που ούτε τόν ήξερε καν. Θυμώδρια άκόμα τι όδονήγυ έκφρασι ειχε τό πρόσωπό της 'Εβελίνας καθ' όλη την τελετή τού γάμου. 'Οταν τελείωσε τό μυστήριο, πριν άκόμα μιά άρφή της γιά πάντα, φεύγοντας με τό σύζυγό της, με πλησίασε και πνιγόντας τούς λυγμούς της, με ψιθύρισε με φωνή πολύ έστρεμε : «Τί θα σκεφθώ τόκα ο Κάρλο γιά μένα ; Θεέ μου !... Φτωχή τόκα ο Κάρλο !...» 'Αφού μου είπε τά λόγια αυτά, ανέβηκε στό αμάξι, που την περίμενε, κ' έφύγε...

Ύστερ' από τρεις μήνες έμαθα, ότι στη Νιζάνα, όπου ειχε πάει να περάση τόν μήνα τού μελιτού, έκφροσε και έπειτα από δεκατέντε μέρες πέθανε από διπλή περιπνευμονία...

Στό σημείο αυτό, η φίλη μου στάθηκε. 'Επειτα μου είπε :

— Όμά με ρωτήσετε ίσως τόκα ποός ήταν ο Κάρλο !... Όντε κ' έγω δέν ξέρω... 'Ισως άκόμηντας παιδικός της φίλος... 'Ισως όμως να ήταν κ' ο ήρωσ κανενός μυσθοστημάτος, που ειχε δαμάσει πολύ μικρή... Μα τί τά θέλετε ; 'Η ανάνησις τού ήταν ο μαγικός ήρωσ της ζωής της !...

Και, πνιγόντας τη συγκίνησή της, η φίλη μου μου ειπε :

— 'Ας μιλήσουμε τόκα για τίποτε άλλο... 'Αλήθεια, διαβάσατε την τελευταία ποιητική συλλογή τού Σαμαίαν ;

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Τό ρόδινο χρώμα συνδυάζεται περισσότερο με τό πράσινο, πη γίναι έπίσης και με τό μαύρο και δέν άποκρούει τό θαλασσοκόκκινο.

Τό κόκκινο άρμονιζείται τελείως με τό μαύρο και άρκετά καλά με τό πράσινο.

Τό κίτρινο συμβιβάζεται κάλλιστα με τό λευκό και με τό σταχτί. Τό γαλάζιο άγαπά τό κίτρινο, τό λευκό και τό μαύρο.

Τό πράσινο συνδυάζεται με τό ρόδινο και τό κόκκινο κ' έχει άρκετή κλίση προς τό βιολέ.

Τό λευκό και τό μαύρο ταριάζουν μ' όλων τών ειδών τό χρώματα.

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Πάσχα, πασχίζω, φαίνω, ζητά, ποθύ, γνοφώ της λημονιάς τό φάρμακο δέν ήμπορώ νά εύρω.

Γιά σένα περιζήματα σ'όν ζωόμο δίχως γνόσι και τό Θεό παρακαλώ θάνατο να μου δώση.

Θέ μου και δός μου θάνατο μιά προτιμότερό 'νε παρά να ζώμε χωριστά τά πάθη να με τρώνε.

Στά φύλλα της καρδούλας μου είν' ο καημοί γραμμένοι κ' ο πόνος εις τά σπλάχνα μου έχει φοβιά

Τάστρω σου με τό άστρο μου μαζέ έβασιλέψαν έμάθα πός αγάπω κ' όλοι μάζ έξηλέψαν.

μιά φωτογραφία, πλασιωμένη με άσημένα κορνίζα, έπάνο στο μάγαρο ένός τραπέζιού. Την έπληρε κατοπίν στα χέρια της και μου την έδωσε να την δω, οίχοντάς μου συγχρόνως ένα κορυσαμένο βλέμμα, γεμάτο πίκρα και θλίψη.

Ήταν η φωτογραφία μιάς νέας γυναίκας, με ξανθά μαλλιά τόσο άνοιχτά, που φαινότουσαν σαν άσπρα. Είχε φυσιογνωμία λεπτή και πονεμένη.

'Αφού την κίτταξα λίγη ώρα, την ξανάδωσα στη φίλη μου, λέγοντάς της :

— Θα είνε καμιά φίλη σας... ; 'Ε ;
— Ναι, μία φίλη μου, που άπάντησε, μία πολύ καλή μου φίλη. Καί άμέσως με τη γλυκερά φωνή της, άρχισε να λέη :

— 'Η φτωχή 'Εβελίνα !... Κάθε φορά που την σκέπτομα, μου φαίνεται πως τό παρελθόν μου ξαναγυρίζε πίσω... Είναι τόσο θλιβερό να λυτάται κανείς γιά όσα πέσανα... Και έγώ λυπάμα πολύ... πολύ... άμα νοσταλγώ τό παρελθόν μου... 'Αλλ' άς ξαναγυρίσουμε στην 'Εβελίνα... Τη γνώρισα τό μυστηρή της 'Αγίας Καρδίας τού Κάρλο, όπου, καθώς έξορτε, πέσανα όλη μου την παιδική ήλιζία... Στην τάξη καθόταν δίπλα μου, στό θρανίο μου... Στο έντονηρό πάλι τα χειρόβια μας ήτανε πλάι-πλάι. 'Ετσι γρήγορα γνήκαμε φίλες. Μάζ συνένδουσε άκόμα περισσότερο η λεπτή μου νοιώδεια κ' η δύο μας, γιατί ειχαμε φύνει από τά σπίατα μας.

'Η 'Εβελίνα, άν και ήταν τότε μόλις έφτά χρόνων, διέφερε πολύ από τις άλλες που συμπαθήτριες... Δέν έτροχε σχεδόν καθόλου και προτιμούσε από τά παιχνίδια τούς άόητους περιπάτους μέσ' στό περιβάλλο τού μουσικήριού, μολύ με τις αδελφές. 'Αν και δέν της άρεσε πολύ η έγνασία και δέν φαινόταν και τόσο εύσεβης, ήταν φρόνημη, ταπεινή, ποήμα που άρεσε στην καλύτερη, μιλούσε πάντα και δέν χροπούσε ποτέ τις πόρτες... Ήταν άκόμα ήποτακτική, πολύ παθητική και άδιάφορος προς όλα. Βιθιομένη σε όνειροπολήσεις, πνιγόνσε όλοήληρες στιγμές σωπής, με τά μάτια της προσηλωμένα πέρα, μακριά από τη ροιμωτική, σοβαρή, με την όψη γαίλινα. 'Αμα την ρωτούσα, στις στιγμές αυτές : «'Εβελίνα, τι σκέπτεσαι ;» μου άπαντούσε θλιβερά :

— Συλλογίζομα τόν Κάρλο...

Στην άρχη, δειλή άκόμα από την πρόσφατη γνομηία μας, δέν τολμούσα να τη ρωτήσω σκεπτικώς τίποτε. 'Επειτα άρχισα κ' έγω ν' αγαπά τό Κάρλο, χωρίς να τόν ξέρω και χωρίς να ήξελο που να ήμθο ποός πραγματώξ ήταν. 'Εντονημαξίν τά χρόνια περνούσαν και πάντοτε η 'Εβελίνα έξακολούθησε να σκέπτεται τόν Κάρλο, να μιλά γι' αυτόν και να πιστεύη σ' αυτόν. 'Η αδελφές άνεγνώριζαν την άθωα αυτή φαντασιωλήξια της και δέν της έλεγαν τίποτε. Στους άπογευματινούς περιπάτους, όταν άφού διασχίζαμε τούς δρόμους δύο-δύο και σοβαρές, έζωτανε τά μάτια μας καρφωμένα στις μύτες τών σκορπιώνων μας, φτάναμε στην έξοχη και σκεπάζαμε τρέχοντάς δεξιά κ' άριστερά, η 'Εβελίνα έμεινε πίσω, μόνη, μακριά άπ' τις άλλες, θλιμμένη. Κάτω άπ' τόν ήλιο, μέσ' στό λουλούδι, άσ' στ' άρόματα, έβάδιζε άργά, κορυσαμένη, με τό κεφάλι σκυρτό. Καί άν η αδελφή η χάσιμα συμπαθήτρια της τού ρωτούσε σπορημά τι έκανε, εκείνη άπαντούσε γλυκά :

— 'Ω, άφήστε με !... Βρισκόμα με τόν Κάρλο !...

Όταν στό έπισητόμο της μονής μάζ μοιραζαν πλντε γλυκίσματα, φρόβια ή παιχνίδια, που μάζ τά έστελναν οι γονείς μας, η 'Εβελίνα έβασε με προσοχή τά δικιά της πράγματα στην πάνω και τά φίλας.

— Τά φίλά γιά τόν Κάρλο ! μου έλεγε μ' ένα χαμόγελο μέσ' στό θλιμμένα παιδικά της μάτια...

— Άκουσε, Μάξιμ, πός βουίζει ο άέρας !...
— Δέν είνε ο άέρας που βουίζει, αλλά τό στοιχειό της ροιμωτίας, άγάπη μου !

Κι' άμέσως, αλλάζοντας τόνο, έξακολούθησε :

— 'Η τελευταίες στιγμές της ζωής μας θάνα ή πρόθη μας έρωτική νύχτα, Παγαλλίνα... 'Ο νεκρός μας θάλαμος είνε αυτή η σπηλιά και τό δροσερό χύμα της θάλασσας είνε τό μεγάλο νεκρικό σεντόνι που θά μάζ σκεπάζη !...

Και λέγοντας αυτά τά λόγια, της εσαμίσε τό στόμα με φλογερά κ' αδιάκοπα φίλια.

Την άλλη μέρα τούς βρήκαν και τούς δύο μαζί άγυλασμένους στην άεροθαλάσση κ' από τότε η μοραία εκείνη σπηλιά, που γίνινα ο τάφος τούς, όνομάστρε από τούς κατοίκους τού Μπαρριτζέ «'Ο νεκρός θάλαμος».

